

Ministerul Afacerilor Externe

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA FORMULATĂ
DE DOMNUL DEPUTAT ANDREI VALENTIN SAVA

Referitor la atitudinea României față de participarea președintelui R. Belarus, Alexander Lukașenko, la Summit-ul de lansare a Parteneriatului Estic (Praga, 7 mai 2009) am dori să vă precizăm următoarele:

Între România și R. Belarus, nu există diferențe sau probleme în litigiu, aspectele sensibile ale raporturilor bilaterale fiind generate în perioada 1997- octombrie 2008 de regimul autocrat de la Minsk și (auto)izolarea internațională a R. Belarus, ca urmare a gravelor atingeri aduse principiilor democratice de către regimul președintelui Lukașenko.

Pe fondul îngrijorării sale față de politica regimului Lukașenko și a transmiterii constante de mesaje politice clare și ferme privind necesitatea respectării principiilor și valorilor democratice în Belarus, începând cu 1997, când încă nu era stat membru al UE, România a respectat recomandările UE și ale Consiliului Europei privind menținerea unui nivel scăzut al contactelor politice cu Belarus. Vizitele președintelui și primului ministru ai României la Minsk, la invitațiile scrise ale omologilor belaruși, au fost amânate *sine die*, iar la nivelul MAE, contactele au fost limitate (nivel director).

După dobândirea calității de stat membru UE, România a gestionat cu aceeași viziune clar atașată principiilor democratice, relațiile cu regimul președintelui Lukașenko, solicitând în repetate rânduri, prin luările de poziție de nivel, reînscierea acestui stat pe traseul respectării valorilor și standardelor europene în domeniul drepturilor omului, asigurării pluralismului politic și a dreptului la opinie liberă.

România este interesată de consolidarea stabilității și predictibilității în vecinătatea răsăriteană, unde R. Belarus are un rol important și, în consonanță cu toate statele membre UE, a apreciat că după alegerile parlamentare din 28 septembrie 2008, în Belarus s-au înregistrat unele progrese în evoluția atitudinii actualei administrații în sensul cerințelor Uniunii Europene și că linia dialogului cu autoritățile de la Minsk este posibilă și mai indicată decât cea a izolării acestui stat.

După reuniunea CAGRE din 13 octombrie 2008 și Concluziile referitoare la Belarus, România, asemenea tuturor statelor membre ale UE, și-a exprimat dorința de reangajare progresivă și condiționată în relațiile cu Belarus și disponibilitatea de a dezvolta dialogul cu autoritățile belaruse, în scopul încurajării progresului real pentru democrație și respectarea drepturilor omului din Belarus.

România solicită continuarea reformelor democratice în Belarus, apreciind că acestea au avut o pondere importantă în decizia Consiliului UE din martie 2009, pe baza căreia s-au suspendat, până în decembrie 2009, restricțiile impuse circulației în spațiul UE, pentru un număr de 35 de oficialități belaruse, inclusiv președintele Alexander Lukașenko.

România a încurajat și susține participarea Belarus la Parteneriatul Estic, formulă de dialog și cooperare cu UE, care constituie o oportunitate pentru construirea unei relații

solide cu Bruxelles-ul, bazată pe proiecte concrete, participare flexibilă și regional ownership și care răspunde unor provocări comune.

În plan strict bilateral, România își exprimă satisfacția pentru reluarea la 21 octombrie 2008 a dialogului bilateral la nivelul MAE și consideră că evoluțiile pozitive din 2008 trebuie menținute și chiar dezvoltate în 2009, inclusiv prin realizarea de contacte bilaterale la nivelul Grupului parlamentar de prietenie cu Belarus în cadrul căroră, apreciem că dimensiunea economică a relațiilor bilaterale trebuie stimulată constant.

Invitația pentru participarea R.Belarus la Summit-ul de la Praga a fost remisă de șeful diplomației cehe (Cehia asigură președinția în exercițiu a Uniunii Europene - n.n.), Karel Schwarzenberg, președintelui Alexander Lukașenko, personal.

Șeful statului belarus a hotărât ca la Summit-ul de lansare a Parteneriatului Estic, R.Belarus să fie reprezentată de prim viceprim-ministrul Vladimir Semașko (coordonează în guvern problematica economică, inclusiv energetică) și ministrul de externe Serghei Martânov.

România consideră că, declarațiile politice ale autorităților belaruse, pe tema reluării relațiilor cu UE, făcute anterior desfășurării Summit-ului creează premise favorabile pentru respectarea de către acestea a prevederile Declarației Comune a Summit-ului de lansare a Parteneriatului Estic din 7 mai 2009.

Pornind de la axioma că Uniunea Europeană este o garanție a democratizării, România a sprijinit și nu va înceta să sprijine apropierea de acest spațiu a statelor din vecinătatea sa estică, între care R.Belarus și R.Moldova.

Evenimentele din Republica Moldova din aprilie au arătat lumii că acest stat se confruntă cu carențe serioase de democrație, relevate, în special, de modul cum au înțeles autoritățile să răspundă situației create de demonstrații. Abuzurile incalificabile împotriva populației, a presei, a opozanților, în general, au fost condamnate unanim de UE și de organizații internaționale: Consiliul Europei, OSCE etc.

România este intransigentă în ceea ce privește respectarea angajamentelor europene de către Republica Moldova și de aceea, dorim întărirea mandatului de negociere pentru noul acord UE-R. Moldova, prin corelarea punctuală cu aceste aspecte.

Cristian Diaconescu

ministru

